

Suomentaja Heikki Karjalainen (s. 1963) on pitkän linjan käännösammattilainen. Hän on suomentanut englanninkielistä kauno- ja tietokirjallisuutta vuodesta 1989 lähtien – Stephen Kingistä Jennifer Eganiin ja George Sorosista Michael Mooreen. Hän on ollut ehdolla Mikael Agricola -palkinnon saajaksi vuonna 2022 suomentamastaan Vladimir Nabokovin teoksesta *Väärin päin* (Moebius, 2021, alkuteos *Bend Sinister*). Karjalaisen sydäntä lähellä on kääntäjien näkyvyyden edistäminen. Hänellä on oma käännöskirjallisuuteen erikoistunut pienkustantamo Moebius, jonka kustantamissa teoksissa kääntäjän nimi on kirjan kannessa.

Käännösansioidensa ohella Karjalainen on näkyvästi mukana kirjallisuuden vaikuttamistyössä, jota Suomessa on tehty viime vuosina erityisesti tekijänoikeuslain ja Euroopan unionin DSM-tekijänoikeusdirektiivin täytäntöönpanon osalta. Karjalainen tuntee laajasti suomalaista kirjallisuuskenttää ja on verkostoitunut myös eurooppalaisten kirjallisuus- ja käännösalan järjestöjen kanssa. Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton edunvalvontatyössä Karjalainen on ollut aktiivisesti mukana niin SKTL:n puheenjohtajuuskautensa (2016–2019) aikana kuin sen jälkeenkin.

Karjalainen liittyi Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton jäseneksi huhtikuussa 2000. Hän toimi liiton hallituksen jäsenenä vuosina 2008–2012 ja 2015–2019: vuosina 2008–2009 ja 2015 kirjallisuuden kääntäjien jaoston puheenjohtajana, vuosina 2010–2012 hallituksen varapuheenjohtajana ja vuosina 2015–2019 hallituksen puheenjohtajana. Tällä hetkellä hän toimii SKTL:n sovittelutoimikunnan (2020–2023) varajäsenenä. Karjalaiselle on myönnetty SKTL:n hopeinen ansiomerkki vuonna 2012 ja kultainen ansiomerkki vuonna 2019. Karjalainen on edustanut SKTL:ää kotimaassa mm. Helsingin kirjamessujen ohjelmatoimikunnassa (2016–2018). Hän on toiminut myös Sanaston puheenjohtajana (2018–2019) ja varapuheenjohtajana (2017) ja on edelleen tekijänoikeusjärjestö Kopioston hallituksen jäsen (2020–2021, 2022–). Karjalainen on myös yksi tekijänoikeusjärjestö Sanaston lanseeraamassa kirjallisuuskummihankkeessa toimivista suomentajista.

Karjalainen on hyvin yhteistyökykyinen, pidetty ja helposti lähestyttävä kollega, joka muistaa aina kannustaa muita, jolta nuoremmat kääntäjät saavat hyviä neuvoja ja joka tuntee alan kuin omat taskunsa. Uransa aikana hän muun muassa pitänyt liiton jäsenille esityksiä, joissa on kertonut toiminnastaan kääntäjä-kustantajana. Karjalaisen sydäntä lähellä on kirjallisuuden kääntäjän toimeentulo – hän on ollut edistämässä sitä monella saralla, mm. tekijänoikeusasioihin ja apuraha-asioihin liittyvän vaikuttamistyön kautta. Karjalainen on ollut pitkään mukana edistämässä kääntäjien asemaa ja arvostusta niin kotimaassa kuin kansainvälisillä foorumeilla, mm. SKTL:n edustajana (2019–2022) kirjallisuuden kääntäjien eurooppalaisessa järjestössä CEATLissa. Karjalainen teki omalla puheenjohtajakaudellaan aloitteen SKTL:n ensimmäisestä mentoriohjelmasta, joka sittemmin toteutui ja pyörii edelleen. Samaten hän ajoi läpi liiton sääntöuudistuksen ja kehitti siten liiton hallintoa.

Kaiken kaikkiaan Heikki Karjalainen on tehnyt sitkeästi laaja-alaista työtä liiton ja koko alan hyväksi vuosien ajan ja jatkaa edelleen edustamalla liittoa useissa eri luottamustoimissa. Muun muassa näillä perustein Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n hallitus esittää Heikki Karjalaisen kutsumista liiton kunniajäseneksi.

Heikki Karjalaisen luottamustoimia

- 2008–2009 ja Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n kirjallisuuden kääntäjien jaoston puheenjohtaja, hallituksen jäsen
- 2010–2012 Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen
- 2015–2017 Sanasto ry:n hallituksen jäsen (varapuheenjohtaja 2017)
- 2016–2019 Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen
- 2018–2022 Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n edustaja Eurooppalaisten kirjallisuuden kääntäjien järjestössä CEATLissa (*Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires/European Council of Literary Translators' Associations*)
- 2018–2019 Sanasto ry:n puheenjohtaja
- 2020–2021 ja syksystä 2022 alkaen Kopiosto ry:n hallituksen jäsen
- 2021– Sanaston kirjallisuuskummi